

BELEIDSPLAN

2017 – 2020

Voorwoord

“Want de armen zult gij altijd bij u hebben, mij niet” (Mattheus 26:11)

In elke samenleving zijn er mensen die er goed voorstaan, die bijvoorbeeld èn gezond zijn, èn vaardigheden en kennis bezitten, èn snel van geest zijn, èn kansen zien en benutten en bezit weten te vergaren en dat weten te vermeerderen. Tegelijkertijd zijn er mensen die een zwakke gezondheid hebben, of minder vaardig zijn, of niet zo ontwikkeld en zelfredzaam zijn, of die kansen niet voldoende zien en die het beetje geld dat zij hebben ook snel weer kwijt zijn. Vaak ook is het een combinatie van factoren. Soms is het evenwicht tussen mensen met een redelijk gunstige economische positie en mensen in een kwetsbare en onzekere economische positie zo zoek, dat het leidt tot een onrechtvaardige verdeling van welvaart en welbevinden.

Stichting De Vonk is een organisatie in het maatschappelijk middenveld van Brabant en Zeeland die mensen aanspreekt om stil te staan bij de ontwikkelingen in de samenleving die leiden tot sociale uitsluiting en het vastlopen van kwetsbare mensen. De Vonk gaat met vrijwilligers en beroepskrachten in gesprek om te kijken welke perspectieven er zijn op een goed leven en een rechtvaardige samenleving. Daarbij speelt het katholieke denken over sociale vraagstukken en de inspiratie die gehaald wordt uit het christelijk geloof, een rol van betekenis. Vanuit deze inspiratie worden vrijwilligers en professionals, ook als ze niet uit deze traditie komen, door De Vonk geactiveerd om zich in te zetten voor een rechtvaardige samenleving. Dit werk heet katholiek maatschappelijk activeringswerk.

Het document dat voor u ligt schetst het beleid van stichting De Vonk voor de periode 2017-2020 op hoofdlijnen. De nadere invulling van dit beleidsplan wordt uitgewerkt in het jaarlijkse werkplan.

Onderscheidend vermogen: missie, visie en ambitie

Stichting De Vonk gaat het om het vinden, inspireren, binden en toerusten van vrijwilligers en beroepskrachten die op willen komen voor kwetsbare mensen. Het is het zogenaamde ‘tweedelijns werk’: het activeren van mensen die geïnteresseerd zijn in de problematiek van sociale rechtvaardigheid, maatschappelijke uitsluiting en armoedebestrijding, om zich in te zetten voor mensen die in de knel gekomen zijn. De ambitie van De Vonk is dat het daarbij zowel gaat om de ondersteuning van deze individuele personen als om het bewust worden en het omdenken van maatschappelijke structuren die sociale uitsluiting, armoede en onrecht in de hand werken.

Stichting De Vonk onderscheidt zich op vier kerntaken: het verzorgen van (katholiek) maatschappelijk activeringswerk, het functioneren als kenniscentrum op het gebied van armoede en sociale uitsluiting, het optreden als onafhankelijke ketenpartner en het opzetten en uitvoeren van projecten.

De Vonk als instelling voor Maatschappelijk Activeringswerk

Het beleid van De Vonk is gericht op het vervullen van de tweedelijns steunfunctie aan de basis van de samenleving. Om flexibel te kunnen inspringen op ontwikkelingen in de samenleving is contact met de basis van essentieel belang, evenals de verankering in het netwerk van (keten)partners.

De Vonk beoogt degenen die zich maatschappelijk in willen zetten voor een meer sociale en rechtvaardige samenleving de helpende hand te bieden bij het vormgeven van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. De Vonk geeft vanuit haar eigen inspiratie woorden aan vrijwilligers en beroepskrachten om in het engagement met kwetsbare mensen zin te ‘ont-dekken’.

De toerusting en ondersteuning van consulenten en bestuursleden om hun taken te kunnen vervullen is essentieel om het werk te kunnen blijven uitvoeren.

De Vonk als kenniscentrum

Door de jaren heen heeft De Vonk expertise opgebouwd, brede kennis verzameld en vaardigheden opgedaan op de terreinen van armoede en sociale uitsluiting. Kennis die door gericht onderzoek up to date gehouden wordt. Speciale aandacht heeft het thema armoede en de effecten daarvan op kinderen. De Vonk is goed bekend met de profijtgroepen, zoals groepen en individuen in een moeilijke maatschappelijke positie. Mensen die in het circuit van schulden en schuldsanering terecht zijn gekomen, mensen in een sociaal isolement en kinderen in een door armoede veroorzaakte achterstandspositie zijn hier goede voorbeelden van. Er zijn korte lijnen naar ervaringsdeskundigen en profijtgroepen.

De Vonk als ketenpartner

De Vonk heeft een intermediairfunctie tussen beroepskrachten en vrijwilligers uit de (katholieke) achterban en de activering daarvan ten behoeve van een grote diversiteit aan projecten met een algemeen maatschappelijk belang. De grote betrokkenheid van de medewerkers van De Vonk bepaalt ook de ruime mate waarin vrijwilligers en beroepskrachten bereikt en betrokken worden.

De Vonk werkt in hoge mate samen met partnerinstellingen en is zich bewust van haar toegevoegde waarde als bruggenbouwer in ketens van samenwerking. Klanten, partners en opdrachtgevers weten De Vonk te vinden voor samenwerkingsprojecten en samenwerkingsprogramma's.

De Vonk is zich bewust van haar vrije en onafhankelijke positie en zet deze effectief in bij het verwerven van opdrachten en het aangaan van allianties. Voor algemene (overheids-)instellingen is De Vonk een goede intermediair bij het inzetten van burgers in maatschappelijke projecten.

De Vonk als projectorganisatie

De dienstverlening van De Vonk onderscheidt zich door een projectmatige aanpak. Dit uit zich in de resultaatgerichte aanpak en de aanwezige deskundigheid waarmee de organisatie in toenemende mate functioneert als kennisinstituut. De projecten worden deels in opdracht uitgevoerd, deels worden projecten vanwege het intrinsieke belang van het project op eigen initiatief van De Vonk in gang gezet. De dienstverlening kent een heldere structuur, goed omschreven doel- en profijtgroepen, tijdsfasering en financiële verantwoording. De vooraf afgesproken tijdsfasering spreekt met name vrijwilligers die zich slechts tijdelijk willen verbinden, aan

Strategisch beleid

Het strategisch beleid van de stichting kent een driedeling.

Allereerst is het beleid erop gericht om de projecten die in een eerdere periode aangevangen zijn, zo goed mogelijk voort te zetten, uit te breiden, over te dragen dan wel af te ronden.

Ten tweede is De Vonk een dienstverlenende organisatie. Op verzoek kunnen organisaties, platforms en werkgroepen rekenen op de professionele ondersteuning vanuit De Vonk. De stichting heeft een breed aanbod ontwikkeld aan cursussen en trainingen, workshops en lezingen op het gebied van armoede en sociale uitsluiting. Buiten dit open aanbod kunnen parochies, gemeenten, scholen en anderen een verzoek bij De Vonk neerleggen voor specifieke dienstverlening of een aanbod op maat. Naast de betaalde dienstverlening blijft De Vonk ook trouw aan initiatieven en eerder in gang gezette activiteiten die vanuit de stichting verzorgd worden.

Tenslotte is het beleid erop gericht om medewerkers optimaal de kans te geven om signalen uit de samenleving, uit organisaties en instellingen op te vangen, waar nodig te vertalen naar nieuwe projecten, om noden te (h)erkennen en om de werking van structuren onder de aandacht te brengen.

Voor de voorliggende beleidsperiode zijn de volgende speerpunten benoemd.

Speerpunten voor het beleid van De Vonk 2017-2020

1. Betrekken van jongeren en jonge vrijwilligers

De Vonk wil jongeren en jonge vrijwilligers aanspreken en betrekken bij het werk van De Vonk.

De vrijwilligers die door stichting De Vonk bereikt worden zijn, zoals de meeste vrijwilligers in Nederland, 40 jaar of ouder. Om de vergrijzing van deze groep betrokken vrijwilligers tegen te gaan is het goed om ook jongere vrijwilligers te betrekken.

De Vonk wil het tot haar speerpunt van beleid maken om projecten op te zetten die ook interessant zijn voor jongere vrijwilligers. De thematieken die voor jongeren spelen worden hierbij als uitgangspunt genomen.

De Vonk wil ook het advies van kinderen bij het werk van De Vonk betrekken.

Daartoe zal een onderzoek gestart worden naar de toegevoegde waarde van het instellen van een Kinderraad van Advies, verkenning van de structuur om kinderen te betrekken bij bepaling van thema's en onderwerpen (projecten/aanbod) en voor het geven van feedback.

2. Profileren en zichtbaarheid

Met het oog op de herkenbaarheid (imago / beeldvorming) wil De Vonk de eigenheid en de onderscheidende factoren van de stichting voor het voetlicht brengen.

Wat De Vonk onderscheidt van het reguliere welzijnswerk, het maatschappelijk (opbouw)werk en het sociaal cultureel werk is ten diepste dat het werk van De Vonk appelleert aan de intrinsieke motivatie van mensen om vanuit hun levensbeschouwing bij te dragen aan een duurzaam sociale en een rechtvaardige samenleving.

Nu er door de maatschappelijke transitie een 'kaalslag' op dit gebied aan het optreden is, is het juist van belang om de inspiratiebronnen van De Vonk te verhelderen en te expliciteren. De Vonk wil woorden geven aan het grotere perspectief, 'het verhaal' tonen.

In deze beleidsperiode zal er nadruk liggen op de explicitering van de meerwaarde van De Vonk middels

- deelname aan het maatschappelijk debat
- opstellen van een pr- en communicatieplan waarin systematisch berichten over het werk van De Vonk uitgaan.

3. Naar een gemengde organisatie (van beroepskrachten en vrijwilligers)

De werkzaamheden van De Vonk worden nu uitgevoerd door een klein team van gedreven en betrokken consultants. Met het oog op het verwerven van nieuwe projecten en opdrachten wordt er uitgekeken naar versterking van het team met een pool van deskundige en geïnspireerde medewerkers die op freelance basis, of als vrijwilliger, of als tijdelijke projectmedewerker, projecten, trainingen, workshops en cursussen kunnen verzorgen. Gezien de samenstelling van het team wordt zowel een seniorenbeleid als een beleid gericht op verjonging uitgezet.

4. **Ontwikkeling aanbod**

De Vonk wil het als speerpunt van haar beleid nemen om ruimte te creëren voor het ontwikkelen van nieuw aanbod en een plan te maken voor gerichte acquisitie voor het bestaande aanbod.

De Vonk is een meerjarig project gestart, genaamd Oog voor armoede en sociale uitsluiting, om als netwerkende organisatie maatschappelijke hiaten aan het licht te brengen en de samenleving daarop te activeren. Een vrijplaats om als onafhankelijke stichting voorwerk te doen voor toekomstige projecten, om de cohesie in de samenleving te versterken.

Om deze taak te kunnen vervullen moeten medewerkers gelegenheid hebben

- om het oor te luisteren te leggen
- tot het bijwonen of initiëren van bijeenkomsten, onder meer op de gebieden van armoede en sociale uitsluiting, om de maatschappelijke hiaten aan het licht te brengen
- om actief contacten te leggen ter vergroting van het netwerk, het kenbaar maken van het aanbod en het toelichten van de mogelijkheden die De Vonk biedt
- om samenwerking te zoeken ter verspreiding van kennis, vergroting van de eigen kennis, en om zichtbaarheid in het netwerk te vergroten.

Door het ambassadeurschap maatschappelijke activering zullen we beschikbaar zijn voor mensen, om hen nabij te kunnen zijn, en om kwetsbaren en de bij hen spelende problematiek serieus te nemen. Zo mogelijk wordt de thematiek vertaald naar projecten.

De ambassadeurs willen organisaties benaderen die zich op onderwerpen willen oriënteren of feedback willen hebben, om deze te ondersteunen bij het 'omdenken' van structuren en het activeren van het moreel kapitaal.

5. **Financiën**

Stichting De Vonk opereert geheel zelfstandig en ontvangt geen structurele subsidies om het werk uit te voeren. Alle inkomsten worden verworven met het uitzetten van projecten, het geven van cursussen en trainingen, en het verzorgen van dienstverlening aan derden. Voor het initiëren van projecten en de inzet naar de ontwikkeling naar nieuw werk worden zo nodig eigen middelen als voorfinanciering ingezet. Voor het opzetten van grote of nieuwe projecten worden fondsen benaderd.

De fondsen die vanuit een traditionele betrokkenheid gevraagd werden een financiële bijdrage aan het werk van De Vonk te leveren hebben recentelijk hun koers verlegd. De noodzaak wordt gevoeld om de komende jaren met name inzet te plegen voor het vinden en binden aan andere fondsen.

Tot slot

De Vonk, haar staf, medewerkers, directie en bestuur, zien het als een eer om als 'luis in de pels van de samenleving' dit beleidsplan uit te voeren.

Tilburg, februari 2017